

Június 21–27.

HÉT NAP KRÓNIKÁJÁBÓL

Belpolitika

A reformátusok második világtalálkozóján. Több mint ötvenéves szünet után találkoztak újra a világ különböző tájain élő magyar reformátusok. Első összejövetelüket 1938 augusztusában tartották meg Debrecenben. Már akkor megfogalmazódott, hogy találkozzanak rendszeresen, de majdnem egy emberöltőnek kellett eltelnie, hogy ez újra megvalósulhasson, hiszen a határainkon belüli és túli politikai események ezt nem tették lehetővé. A második világtalálkozó fővédnöke Göncz Árpád köztársasági elnök volt. A rendezvényeken a negyven országban élő, háromezer-ötszáz gyülekezetbe tömörült magyar reformátusok negyvenezer küldötte vett részt. Bejelentették, hogy megalakult a Magyar Reformátusok Világszövetsége. A világszervezet székháza Budapesten lesz; a szövetség elnöke Bütösi János, Amerikában élő nyugalmazott püspök, főtitkára pedig Márkus Mihály, a dunántúli egyházkerület püspöke.

Antall József erőszakoltnak tartja. A Magyar Demokrata Fórum népi-nemzeti köre Gödöllőn rendezte meg első országos találkozóját. A kétnapos rendezvényen Antall József miniszterelnök másfél óras beszédet mondott. Szólt az MDF három szellemi irányzatáról: a nemzeti liberalizmusról, a kereszténydemokrata és a népi-nemzeti köréről. Antall József szerint a három irányzat együtt jellemzi a Magyar Demokrata Fórumot, s erőszakolt ezek szembeállítása. „Elfogadhatatlannak tartom, ha bárki arról mer beszélni, hogy itt a régi idők jellemző jobboldali, keresztény kurzus volna kialakulóban. Utálom, ha liberalizmusra oktatnak olyanok, akik a marxizmus elkötelezettjei voltak, s nem kevésbé azt, ha a nyugati eszmék átvételére oktatnak olyanok, akik csasztuskát jártak akkor, amikor én erre nem voltam hajlandó” — mondotta a miniszterelnök.

Nem írták alá a jegyzőkönyvet. Mivel a kormány meghatalmazottak több kérdésben nem tudtak megegyezni, nem írták alá a szovjet csapatkivonásokkal kapcsolatos tárgyalások utáni záró-jegyzőkönyvet. Annus Antal altábornagy magyar kormány meghatalmazott így nyilatkozott a zsákutcába jutott tárgyalásokról: A szovjet álláspont szerint Magyarország fizesse meg mindannak az értékét, amit a szovjet csapatok itt beruháztak, míg a magyar álláspont: térítsék meg az itt tartózkodó szovjet csapatok okozta károk ellenértékét. A Szovjetunió ötvenhárommilliárd forintot tart igényt, de a magyar vélemény szerint a szovjet behúzásokból huszonkilencmilliárdnyi egyáltalán nem hasznosítható, tehát számunkra teljesen értéktelen. A magyar szakemberek szerint tizen-négymilliárd az elmaradt állagmegóvás értéke, és hatvanmilliárdot tesz ki a környezeti károk összege. A magyar delegáció vezetője szerint még bármi elfordulhat. Még az is, hogy az ellenkövetelések kiegyenlítk egymást, tehát senki nem fizet senkinek.

Göncz Árpád levele Gorbacsovnak. Göncz Árpád, a Magyar Köztársaság elnöke levelet küldött Mihail Gorbacsovnak, a Szovjetunió elnökének abból az alkalomból, hogy a szovjet csapatok kivonultak Magyarországról. Idézet a levélből: „Egy demokrácia útjára lépett ország vesz búcsút egy másik, szintén a demokrácia útjára lépett ország hadseregének tagjaitól. Szívemből remélem, hogy az előttünk álló esztendőik mindkét ország népe számára az igazi béke éve lesznek, az egységesülő Európa és a demokrácia esztendei...”

Esztergom készül. Esztergomban készülnek II. János Pál pápa fogadására, aki augusztus 16-án érkezik helikopterrel a Duna-parti ősi városba. Megnagyobbították azt az oltárt, amelyet Mindszenty József hercegprímás újratemetése alkalmából a bazilika előtti oszlopcsarnoknál építettek. A magas pódiumra pápai trónust emelnek. A szigorú biztonsá-

Megszavazták a kárpótlási törvényt

A parlament rendkívüli ülésének a szerdai ülésén hosszas szavazási hercehurca után 187 igen szavazattal, 6 tartózkodással és 133 nem szavazattal elfogadták a korábban egyszer már megszavazott, de az Alkotmánybíróság által a parlamentnek visszautalt kárpótlási törvényt. A képviselők összesen 56 pontban szavaztak a benyújtott módosító javaslatokról. Az új jogszabály címe: „A tulajdonviszonyok rendezése érdekében az állam által okozott károk részleges kárpótlásáról szóló törvény.”

A most elfogadott kárpótlási törvény értelmében kárpótlás azokat illeti meg, akiknek magántulajdona — az eredetileg javasolt 1949-es határ helyett — az 1939. május 1-jét követően alkotott és a törvény mellékletében felsorolt jogszabályok alkalmazása által szenvedett sérelmet. Az 1949. június 8-a előtti károk kárpótlásáról külön törvényt kell alkotni. Mint ismeretes, az Alkotmánybíróság kifogásolta az eredeti törvényben azt is, hogy az önkormányzatok tulajdonában lévő lakások ellenértékéért el kellett volna fogadni a kárpótlási jegyet. Ezt úgy módosították, hogy a kárpótlási jegy az állami tulajdonú, illetve a törvény kihirdetése után ingyenesen az önkormányzatok tulajdonába kerülő

lakások megvásárlásakor használható fizetőeszközként. A termőföld esetében alkotmányellenesnek talált megkülönböztetést az elfogadott törvény megszünteti: a földért járó kárpótlást is a degressziós táblázat szerint kell megállapítani, és a termőföldhöz árverés útján lehet hozzájutni.

Annak érdekében, hogy biztosítsák a termőföldben árverés útján történő kárpótlást, a szövetkezet vagy jogutódja köteles kijelölni egy bizonyos földterületet. Ezt megelőzően azonban földalapot kell képezni a szövetkezeti tagok és az alkalmazottak földhöz juttatása érdekében. Ennek nagyságát úgy kell meghatározni, hogy a tagoknak 30, az alkalmazottaknak 20 aranykorona-értékű termőföld jusson. Ennek az alaphoz az aranykorona-értéke nem haladhatja meg a szövetkezeti és állami gazdasági földek aranykorona-értékének a felét. A földhöz árverésen lehet hozzájutni, s az árverésen csak azok a kárpótlásra jogosultak vehetnek részt, akiknek saját kárpótlási jegyük van. A módosítások értelmében a szövetkezeti és állami földeket egyaránt árverésre kell bocsátani.

Németh

gi előírásoknak megfelelően átrendezik a bazilika előtti szektorokat is, ahol az érdeklődők helyezkedhetnek el az előre megvásárolt belépőjegyekkel. A főtemplom előtti téren egy Szent István korabeli harangot is felszerelnek. A szervezőbizottság rendkívül nagy érdeklődésre számít, hiszen Esztergom lesz a pápa magyarországi látogatásának első színhelye. A tévé várhatóan a pápa látogatásának minden fontos eseményét élőben közvetíti.

Egymondatos hírek. Győr és az izraeli Nazaret városa testvérvárosi kapcsolatot létesített. ● Boross Péter magyar belügyminiszter egyúttműködési megállapodást írt alá Moszkvában szovjet kollégájával, Borisz Pugóval.

Gazdaság

Német—magyar kereskedelem. Az egyesült Németország hazánk legfontosabb gazdasági partnerévé vált tavaly; a kereskedelmi forgalom értéke 6,5 milliárd márka, amiből 3,2 milliárd márkát tesz ki a német, és 3,3 milliárd márkát a magyar kivitell. Különösen a magyar export nőtt intenzíven; tavaly a két évvel ezelőttnél 24 százalékkal több árunk talált piacra Németországban. A Német Gazdasági Kamarák Szövetsége budapesti irodájának vezetője szerint a tendencia biztató, azt mutatja, hogy a magyar gazdaság tudott alkalmazkodni a német piac viszonyaihoz.

Személyi jövedelemadó. A tavalyi 733 milliárd forint jövedelem után 117,6 milliárd forint személyi jövedelemadót fizettek az emberek, 31,6 százalékkal többet az előző évinél. Az adó 90 százalékát az alkalmazottak fizették; az egyéni vállalkozók 2,7 milliárd, a társas vállalkozók 1 milliárd forintot vallottak be. (A nyugdíjasok adóbefizetése ugyanakkor 6,7 milliárd forintot tett ki.) Az adófizetők tavalyi átlagjövedelme 164 ezer forint volt. Tavaly az átlagos adóteher 16 százalék körül volt (1989-ben ez 14,6 százalékot ért el), az adóköteles jövedelemhatárt 600 ezren nem érték el. A borra- és hálapénzt bevallók száma, és a bevallott összeg nagysága évről évre csökken. A szakértők szerint évente közel 150 milliárd forint bevétel után nem folyik

be adó, a költségvetés emiatt csaknem 50 milliárd forinttal rövidül meg.

Csökkenő kőolajimport. Az idén mintegy 1 millió tonnával kevesebb kőolajat importálnak, mint az előző években, amikor 6,2–6,3 millió tonna volt a behozatal. A csökkenés oka, hogy az idén jelentősen visszaesett a kőolajtermékek iránti igény. Míg tavaly 2,5 milliárd liter motorbenzin fogyott, az idén mintegy 2 milliárd liter is elegendő lesz, a korábban 3 milliárd literes gázolajfogyasztás pedig 2,5 milliárd literre csökken. A kisebb fogyasztás csökkenti a költségvetés bevételeit, ugyanakkor jelentős devizamegtakarítást eredményez.

Önkorlátozást a tejtermelésben. Rendeletet hozott a kormány az önkéntes korlátozást vállaló tejtermelők támogatásáról. Eszerint 10-10 ezer forint támogatásban részesülnek, akik vállalják, hogy a termelést — tehenük levágásával — évente 4500 literrel csökkentik. (A földművelésügyi tárca vezetője szerint az éves tejtermelés 85 százalékának felvásárlása megoldott, a maradék 15 százalékot kell a gazdálkodók önkorlátozásával lefoglalni.)

Megtakarítások, hitelek. Az OTP-nél május végén 218,6 milliárd forint volt a betétállomány értéke. Ez 2 milliárd forinttal kevesebb, mint egy hónappal korábban, és 15 milliárddal alacsonyabb a januárinál. Májusban ugyanakkor 3 milliárd forinttal nőtt a devizabetétek állománya, amely most 78,6 milliárd forint értékű, a januárinál 12 milliárddal több. (Az OTP-nél már a betétek több mint egynegyedét devizában őrzik, egy éve még alig haladta meg a 10 százalékot ez az arány.) Az OTP lakossági hitelállománya jelentősen csökkent. A kedvezményes kamatozású lakáshitelek megszüntetése miatt 212 milliárd forintról 87,4 milliárdra csökkent a kintlévőség, az új, piaci kamatozású lakáshitelállomány 64 milliárd forint, a fogyasztási hitelek pedig 20 milliárdot tesznek ki.

Ikarusok Amerikába. Újabb 3 millió dolláros megrendelést kapott amerikai partnereitől az Ikarus. A 71 darab 416-os típusú, amerikai kiviteli autóbusz Chicago elővárosában fog közlekedni. Az Ikarus még ez év őszén megkezdte a járművek szállítást. Ezzel az üzletkötéssel összesen 600-nál több magyar busz fog közlekedni az észak-amerikai földrészen.

Holland támogatás. A hazánkban járt holland földművelésügyi és halászati miniszter sajtótájékoztatón jelentette ki: országa teljes mértékben támogatja Magyarországot az Európai Közösségekkel kötendő társulási szerződésünkről folyó tárgyalásokon. Kifejezte reményét, hogy Hollandia július 1-jével kezdődött fél éves EK-elnöksége alatt e megbeszélések felgyorsulnak, és megtörténhet hazánk EK társulási szerződésének véglegesítése.

Idézetek

► „Én nem a szovjetekre haragszom, hanem azokra a magyarokra, akik a hazát elárulták, őket kívánom én a nép ítélőszéke elé állítani. Addig nem lehet ezt az országot felvirágoztatni, amíg a kulcsposztókat uraló kommunistákat le nem váltjuk, felelősségre nem vonjuk, börtönbe nem csukjuk, vagyonukat el nem kobozzuk. Nem az egyszerű párttagokról beszélek, hanem azokról, akik vétekkel a nép ellen.” Torgyán József, Népszabadság)

► „Amikor hazajövök Olaszországból, az emberek, a magyarok rosszkedve tűnik föl a legjobban. Túlhajszoltak, fellöknek. Általában bocsánatot kér, aki felők, de az meg olyan, mintha beléd is rúgna egyet... Vagy nem tudnak, vagy nincs módjuk pihenni. Akinek van egy kis hétvégi kuli-

pintyója, az se pihenni megy, hanem kapálni, festeni, falazni. Ahelyett, hogy hanyatt vetné magát a fűben.” (Kulcsár Győző, Kurír)

► „Úgy gondolom, hogy Magyarország gazdasági helyzete a jövőt illetően és a reálfolyamatokat illetően javult. Tények támasztják ezt alá: megháromszorozódott Magyarország valutatartaléka az elmúlt esztendőben, gazdaságunk képes volt átfordulni a nyugati, a kemény piacok felé, át tudtuk vészelní ezt a telet, és át tudtuk vészelní azt, hogy összeomlott a szovjet piac. Ha összehasonlítjuk a volt kommunista országokkal a mi helyzetünket, akkor tulajdonképpen azt kell mondani, hogy eredményes időszak áll mögöttünk.” (Antall József, Magyar Nemzet)

Balesetek, bűnügyek

Négy gyermek tragédiája. Döbbenetes szerencsétlenség történt Kiskunfélegyházán egy homokbányában, ahol a játszódozó gyerekekre ráomlott a kivájt üreg többméteres homokfala. Életét vesztette a helybeli, öt éves Zsikla Andrea, bátyja, a tizenegy esztendő Zsikla Zsolt, a tizenkét éves Pozsár Attila és a kilenc éves Csenki Tamás. (Jövő heti számunkban részletesen beszámolunk a tragédiáról.)

Tavak, folyók áldozatai. Ócsán a sóderbányatóban néhány hónap után elmerült a 22 éves Alstetter Sándor. Veresegyház strandján a 25 éves Juhász Csaba fulladt a vízbe. A Zala megyei Kistólmács halastavában egy fiatalembert ért halálos szerencsétlenség, míg a Mura folyó örvénye egy pécsi kislány életét ragadta el.

Megölték a garázdát. A Szabolcs Megyei Rendőr-főkapitányság eljárását indított Talpas Mihály 40 éves segéd munkás ellen, aki Győrtelek községben ásóval támadt a jogszzerűen intézkedő rendőrré. A felbőszült garázdát végül is a fegyver használatával lehetett megfékezni, minek következtében életveszélyes sérülésekkel szállították kórházba.

Szíven szúrta „ügyfelet”. Véres kimenetelű alvilági botrány kavarta fel a minap este a Kőbánya-Kispest vasútállomás meglehetősen sűrű levegőjét. A 21 éves, rakamazi Oláh Rita hangos szóvaltásba keveredett alkalmi partnerével, egy 32 esztendősférfival, akit végül egy halálos döféssel szíven szúrt. Az öntörvényű amazont a helyszínen elfogták.

Nyitva volt az ablak. Így könnyűszerrel juthatnak be az eddig még ismeretlen betörők Nagygyőrben a Megamorv Kft. irodájába. Lángvágóval megbontották a páncélszekrényt zárját, s 800 ezer forinttal távoztak. Kiletük felkutatására a győngyösi rendőrkapitányság indított nyomozást.

Késsel vett elégtételt. Baranya megyében őrizetbe vették Vaczko István 44 éves pécsi villamosmérnököt, aki alaposan gyanúsítható azzal, hogy Bosta községben, szerelemféltésből többször meg szúrta Mihály János 76 éves nyugdíjast. Az idős ember belehalt sérüléseibe.

Egyebek

Mágocsi „állóháború”. Jottányit sem jutottak előrébb a tárgyalások — legalábbis lapzártánkig — az éhségstrájkjukat már több mint egy hete folytató, illetve az igazgatói pályázatok véleményezésétől távol maradó két pedagóguscsoport között a Baranya megyei Mágocson. A közég harmadik pedagógusa közül huszonegy meg szállva tartja a tanári szobát, s elhatározásuk szerint addig nem távoznak a helyiségből, amíg szavazóképesse nem válik a testület, hogy megválaszthatassák az új igazgatót. Az a legvalószínűbb, hogy a tárgyalások kudarc esetén — amennyiben arra jogi lehetőség kínálkozik — feloszlátják a tantestületet.

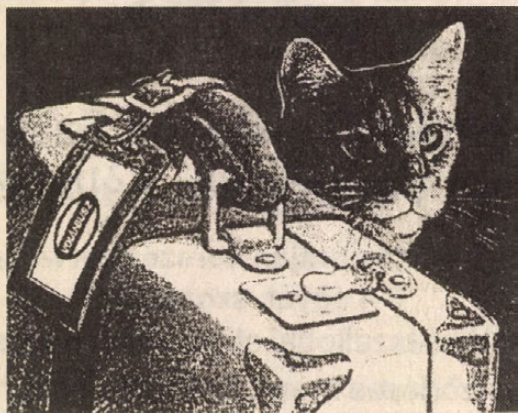
Váratlan felfedezés. Szenzációs leletre bukkant egy eltérő német turista Tapolcán a tavasbarlang kétemeletnyi mélységű alagútrendszerében. Ráakadt a tíz éve ellátott karsztvízre. A geológusok szerint azonban túl korai a helybeliek öröme, mert legalább ötven esztendő kell még ahhoz, hogy ismét csónakázni lehessen a felső barlangrendszerben.

Üröm az örömben. Egy héttel később, csak augusztus 23-án vehetik át leszerelőlevelüket sorállományú határhozárók, a pápa magyarországi látogatásával kapcsolatos határhozáró feladatok miatt. A Belügyminisztériumban közölték, hogy a várhatóan megnövekvő határforgalom ellenőrzését, valamint a biztosítást másként nem tudnák ellátni. A késleltetett leszerelés közel 4400 fiatalt érint.

Kétszáz kilométer kerülnek. Aláírásokat gyűtenek a Karancsvölgye öt határ menti községében, hogy nyissák meg az ipolytarnói határátelkölhetet. Csaknem kétszáz kilométeres kerülőt kell tenniük az itt élőknek, hogy átmenessenek rokonaihoz a szlovákiai oldalra. A szemközti oldalon lévő községek lakói is támogatják a nógrádiak kezdeményezését.

Az oldalt összeállították:
Besze Imre, Medve Piroksa,
Németh Sándor, Sulyán Pál.

Nekünk minden utas fontos...

Bonjour, France!

Párizsba, a művészet városába is a legolcsóbb utazási formát kínálja a VOLANBUSZ. 60 napos jegyveléssel. Tervezhető indulás, biztos megérkezés.

Információ: Budapest, Erzsébet tér. Telefon: 117-2909